

תפ"ח 48909/11/20 - מדינת ישראל נגד שמעון אוחיון

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 48909-11-20

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד

כב' השופט אריה רומנוב

כב' השופטת מרים ליפשיץ-פריבס

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשם

שמעון אוחיון

ע"י ב"כ עוה"ד מנחם שטאובר ויאיר קורן

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של המתה בקלות דעת, לפי סעיף 301ג' לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**") ובעבירה של השמדת ראיה, לפי סעיף 292 לחוק.

המעשים

2. מדובר באירוע שהתרחש ביום 29/10/20, בבניין נטוש בשכונת תלפיות בירושלים. בשעת צהריים הגיע הנאשם לבניין על רקע שימוש בסמים, ופגש במנוח, ראמי אבו עאסב ז"ל, שהיה שם עם אחרים. באותו מפגש גנב המנוח את הטלפון הסלולארי של הנאשם. בהמשך, כשגילה הנאשם שהמכשיר הסלולארי נגנב, והוא חשד במנוח בדבר גניבתו, שב הנאשם לבניין עם נתנאל כהן, בסמוך לשעה 17:08. השניים נכנסו לבניין ולחדר ששימש את המנוח, וצרכו שם סמים. סמוך לשעה 18:20 הגיע המנוח לבניין כאשר הוא משוחח במכשיר הסלולארי של הנאשם ובעקבות כך התפתח עימות מילולי ופיזי בין הנאשם לבין המנוח, בשל רצונו של הנאשם לקבל בחזרה לידיה את המכשיר. כתוצאה מהמאבק נגרמו למנוח מספר חתכים מחפץ חד, אחד מהם פצע דקירה בחזה משמאל, שגרם למותו. הנאשם ונתנאל עזבו את המקום לאחר שהנאשם נטל את הטלפון הנייד, ובדרך לא ידועה נפטר הנאשם מהחפץ שנטען כי עשה בו שימוש במאבקו עם המנוח וכן הכניס את נעליו ובגדיו למכונת כביסה בביתו.

טענות הצדדים לעונש

טענות המאשימה

3. המאשימה טוענת כי מעשי הנאשם פגעו בערך החברתי המוגן של קדושת החיים. הנאשם גרם למות המנוח והשאיר אותו להתבוסס בדמו. מדובר בפגיעה חמורה שתוצאותיה היו צפויות. הנאשם הכה ודקר את המנוח, תוך כדי שחברו נתנאל צועק לעברו "תפסיק שלא תגמור אותו". הנזק שנגרם בפועל הוא מות המנוח, הכול בגלל טלפון נייד. הנאשם יכול היה להבין מה הוא עושה. הוא איש בוגר והוא בעצמו אמר בחקירתו במשטרה שהוא "התחרע" על המנוח בחפץ החד שהיה בידו. הנאשם המשיך להכות את קורבנו באגרופיו גם כשהלה היה כבר שרוע על הקרקע וכל חטאו של זה התמצה בסירובו לתת לנאשם את מכשיר הפלאפון. עוד נטען, כי הגם שמדובר בבית נטוש, הוא שימש את המנוח כביתו ויש לראות בנאשם כמי שהגיע אל ביתו מבצרו של קורבנו, נכנס פנימה והפליא בו את מכותיו עד שהביא למותו.

4. לטענת המאשימה, הרפורמה בעבירת ההמתה אינה יכולה להוות, לכשעצמה נימוק להקלה בעונש. עבירת ההמתה בקלות דעת בסעיף 301ג' לחוק העונשין קובעת עונש מקסימום של 12 שנות מאסר. זאת, לא במטרה להקל עם הממיתים בקלות דעת אשר עובר לרפורמה הורשעו בעבירת ההריגה, כי אם במטרה לשקף את רמת הענישה אשר הייתה נהוגה בבתי המשפט ביחס לעבירת ההריגה בנסיבות של קלות דעת. בהצעת החוק נאמר כי העונש האמור מבטא מדרג ראוי בין עבירת המתה באחריות מופחתת לבין העבירה של גרימת מוות ברשלנות בנסיבות מחמירות, תוך שנעשית אבחנה בין גרימת מוות בתאונת דרכים ולבין גרימת מוות שבוצעה תוך הפעלת אלימות כלפי הקורבן. בענייננו, מעשיו של הנאשם גרמו לקורבן פצע דקירה בחזה משמאל שהביא למותו, פצע חתך בזרוע השמאלית, פצעי חתך בכפות הידיים, פצעי שפשוף בעור, פצעי דקירה בברך הימנית, פצעי חתך בשוק, בקרסול, בגב כף הרגל, פצעי שפשוף ופצעים נוספים. הנזקים שנגרמו לגופו של המנוח מלמדים על מאבק אלים ומתמשך, המצדיק הטלת מלוא העונש הקבוע לסעיף עבירת ההמתה בה הורשע הנאשם, של 12 שנות מאסר. בנוסף, מבקשת המאשימה להטיל על הנאשם מאסר על תנאי החל מיום שחרורו ופיצוי למשפחת הקורבן.

5. עוד נטען, כי הנאשם לא שיתף פעולה עם רשויות החוק. כבר בתחילת חקירתו במשטרה הוא שיקר, הרחיק את עצמו ושלח את המשטרה לגרסאות מגוונות שדרשו פעולות חקירה נוספות. הנאשם בעצמו אמר לאחר מכן שגרסאותיו היו שקריות. בנוסף, יש לחובת הנאשם עבר פלילי עשיר. יש להתחשב גם בכך שהוא ביצע את עבירת ההמתה שהמניע שלה היה רכוש, יום אחד בלבד לאחר שביצע עבירת רכוש, נעצר ושוחרר, כמתועד ברישומי הפלילי.

טענות ההגנה

6. מטעם ההגנה העיד **עו"ד זכריה שינקולבסקי**, שייצג את הנאשם בעבר ואף בתחילת ההליך דן. העד אמר כי בעבר הנאשם עבד בבית אבות וטיפל בקשישים. הנאשם התחתן בשנית וטיפל באופן מסור במשך שנים ברעייתו כשהייתה במצב מעין סיעודי. למרבה הצער, שבועיים לאחר מעצרו, במהלכם נותרה אשתו ללא טיפול, היא נפטרה לבדה בבית עד שהבחינו בכך שכניה. בנוסף, כמה ימים לאחר מעצרו של הנאשם, אימו נפטרה.

7. הסנגור טוען כי מדובר בעימות שגלש לפסים אלימים מבלי שהנאשם חפץ בכך, לבטח לא בתוצאה שקרתה. הנאשם לא הצטייד מבעוד מועד בסכין. הוא הגיע לזירה על מנת להשיב את הטלפון הנייד שנגנב ממנו, ואין חולק על כך שאז הסכין נשלפה והוא פעל כפי שפעל. האירוע התפתח לאחר שהנאשם תפס את המנוח מדבר בטלפון שלו, ביקש ממנו שוב ושוב שיחזיר אותו לידי, אך המנוח סירב בתוקף לעשות כן, והעימות עבר לפסים אלימים. עוד נטען, כי יש להתחשב לקולה בכך שהנאשם, המנוח ונתנאל היו תחת השפעת סמים, באופן המפחית משמעותית את יכולת ההבנה של הנאשם את האירוע ומהיכולת שלו לשלוט בעצמו.

8. אשר לעברו הפלילי של הנאשם, נטען כי מדובר בעבר יחסית ישן. נטען כי הנאשם אינו אדם צעיר, הוא חולה מאד, נרקומן בשולי החברה. תסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו מתאר נסיבות חיים קשות של הנאשם מגיל צעיר מאוד. חרף מצבו זה ועברו, הוא טיפל באשתו וסעד אותה במשך שנים ארוכות ללא תמורה. לאחר שהנאשם נעצר רעייתו נותרה ללא טיפול ולמרבה הצער נפטרה בגפה בדירתה. עוד נטען, כי לאורך כל ההליך המשפטי הנאשם הביע צער וכאב על התוצאה שנגרמה. הוא לא חפץ במותו של המנוח ועשה את אשר עשה במסגרת עימות שנכפה עליו על מנת להגן על עצמו, תוך שהיה תחת השפעת סמים. שירות המבחן התרשם שמדובר במי שתקופת מעצרו הרתיעה אותו והציבה לו לגבולות פנימיים, וכי לנאשם רצון כן לשקם את חייו. לאחר מעצרו הוא ניסה לחדש את הקשר עם בתו היחידה ללא הצלחה. יש לו גיס שתומך בו. כיום הנאשם חזר להיות בקשר עם חלק ממשפחתו, הוא מתכנן לגור לידם לאחר שחרורו ולשקם את חייו.

9. הסנגור טוען עוד כי ברפורמה בעבירות ההמתה המחוקק לא ביקש להחמיר בענישה, אלא לבחון כל מקרה לגופו ולתת משמעות לכך שאדם גרם לתוצאה של מוות מבלי שהתכוון לכך. במקרה דנן סבור הסנגור כי העונש ההולם נע בין שלוש לשש שנות מאסר ויש למקם את הנאשם בתחתית המתחם, כך שיוטלו עליו 3 שנות מאסר, תוך שבאה הפניה להחלטות שנטען כי יש בהן לתמוך בעמדה זו.

10. **הנאשם** פנה לבית המשפט, אמר כי נאבק על חייו לאחר שהמנוח שלף סכין ולא הסכים להניח אותה. לדבריו, הוא לא יכול היה לברוח מהמקום וניסה להזיז את יד המנוח שאחזה בסכין. כך פגע בנאשם בחלק גופו התחתון באופן בלתי מכוון ובמטרה להציל את חייו שלו.

תסקיר שירות המבחן

11. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הוא כבן 52 שנים, אלמן ואב לבת יחידה כבת 22. הנאשם גדל בנסיבות משפחתיות קשות, שכללו אלימות והתנהגויות התמכרותיות. הנאשם היה גם קורבן לאלימות במשפחה. כמו כן, בילדותו עבר מספר פגיעות מיניות. הנאשם עושה שימוש אינטנסיבי בסמים מגיל 13 ולאורך שנים רבות. הנאשם מתקשה להיגמל, הגם שמקבל תחליפי סם מ"מרכז מתדון". במהלך שנים רבות התנהל באופן שולי והתמכרותי, תוך שימוש אינטנסיבי בסמים והתנהגות פורצת גבול. שירות המבחן התרשם כי במצבים בהם עשוי הנאשם לחוות איום פיזי על עצמו או איום על רכושו האישי, עשוי שיפעל באופן אלים, אימפולסיבי ופוגעני. בעברו הרשעות קודמות רבות במגוון עבירות, הכוללות, עבירות רכוש, סמים ואלימות, בגין נדון, בין היתר, לעונשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וצווי מבחן. ההרשעה האחרונה הנה בגין עבירה משנת 2020. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה

הבנה מסוימת בלבד לדפוסיו הבעייתיים. אשר לעבירה בתיק דנן, הנאשם נטל אחריות חלקית למעשיו, התקשה לגלות הבנה מלאה לחומרתם ונטה לעמדה קורבנית ומצמצמת. הנאשם הביע חרטה על מעשיו ועל תוצאותיהם הטרגיות. הומלץ על הטלת ענישה מוחשית של מאסר בפועל ומאסר מותנה.

דין

12. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות דנן עוסקים, בין היתר, בשמירה על חיי אדם, בהגנה על שלמות הגוף ועל שלטון החוק. במקרה דנן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הנה גבוהה והובילה לקטילת חיי אדם. המעשים בהם הורשע הנאשם, בוצעו על רקע שימוש בסמים שעשה הנאשם בצוותא עם אחר ועל רקע סכסוך שפרץ בגין מכשיר טלפון נייד שנגנב, שהדרדר לעימות אלים בין הנאשם למנוח שהביאו למותו של המנוח. הנאשם בא במטרה להתעמת עמו ולהשיב לידי את הטלפון הנייד שלו שנגנב על ידי המנוח. הנאשם אמנם אינו אחראי על הופעת הסכין או החפץ החד בזירה, אך הוא לא בחר לעזוב את המקום לאחר שזה הופיע, אלא בחר להתעמת באופן אלים עם המנוח. האירוע, היה אירוע מתגלגל, בו היו לנאשם הזדמנויות שונות לחדול ממעשיו, כפי שעולה, בין היתר, מהפציעות ומהחבלות שגרם למנוח. הנאשם וחברו נתנאל עזבו את המקום לאחר שהנאשם השיב לעצמו את הטלפון הנייד שלו, תוך שהוא מותיר את המנוח בגפו במבנה, מוטל על הרצפה חבול ומדמם. לאחר מכן, הנאשם העלים את החפץ החד וכיבס את בגדיו ונעליו במטרה למנוע את השימוש בהם לראיה נגדו.

13. במסגרת תיקון 137 לחוק העונשין, ביקש המחוקק להביא להלימה טובה יותר בין חומרת עבירת ההמתה והעונש בצידה, לבין מידת האשמה של הממית בקלות דעת לעומת הממית באדישות. עם זאת, הרפורמה בעבירות ההמתה בתיקון 137 לחוק העונשין, אינה מהווה, כשלעצמה, נימוק להקלה בעונש. עבירת ההמתה בקלות דעת, שהעונש הקבוע בצידה הוא עד 12 שנות מאסר, לא נקבעה במטרה להקל עם הממית בקלות דעת, כי אם במטרה לשקף את רמת הענישה שהייתה נהוגה ביחס להריגה בקלות דעת, שתדיר עסקה גם בהריגה בנסיבות של תאונות דרכים, בהן לרוב, היסוד הנפשי הוא קלות דעת. בין התכליות של הרפורמה בעבירות ההמתה, להתמודד עם התפרשות מקרי המתה שונים בעבירת ההריגה שכללה מקרי המתה מכוונת לצד מקרים של המתה בקלות דעת במסגרתה, נקבע מדרג של עבירות המתה (ר': ע"פ 8718/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11(7.12.2022)). בפסיקה נקבע כי, ככלל, עצם שינוי העבירה לא הביא לשינוי בענישה, ובוודאי לא לשינוי דרמטי (ר': ע"פ 8470/19 מדינת ישראל נ' בורובסקי (25.8.2021); ע"פ 6404/20 עבאסי נ' מדינת ישראל (5.4.2021)).

14. בקביעת מתחם העונש ההולם הבאנו בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, כמו גם את מדיניות הענישה הנהוגה. אנו קובעים כי מתחם העונש למעשיו של הנאשם נמצא בטווח שבין 8 לבין 12 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

15. אשר לעונש הראוי לנאשם, התחשבנו מצד אחד בחומרת המעשים שהביאו לקיפוח חיי אדם ברקע עימות בגין נטילת רכוש של הנאשם והותרת המנוח פצוע בגפו מבלי שהנאשם הזעיק עזרה. לצד זאת, התחשבנו בנסיבותיו האישיות של הנאשם. הנאשם יליד 1970, בתסקיר שירות המבחן שנערך אודותיו מפורטות נסיבות חיים קשות משחר ילדותו, התמכרות קשה לשימוש בסמים והתנהלות שולית ועוברת חוק לאורך שנים תוך שימת הלב לעבודתו בבית אבות

עובר למעצרו לצד טיפול מסור ברעייתו המנוחה. בעברו של הנאשם הרשעות רבות במגוון עבירות, בכללן עבירות אלימות, בגין הוטלו עליו עונשים שברובם היו מותנים ולא הרתיעו את הנאשם מלשוב ולהסתבך בפלילים. שירות המבחן התרשם כי לנאשם דפוס התנהגות אימפולסיבי ואלים במצבי דחק. הנאשם הביע חרטה וצער על מעשיו. עם זאת, מהתסקיר עולה כי הנאשם נטל אחריות חלקית בלבד על מעשיו ועמדתו קורבנית.

16. לנוכח האמור, אנו גוזרים על הנאשם כלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 9 שנים. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. מאסר מותנה לתקופת 8 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. פיצוי לעיזבון המתלונן בסך 30,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1/9/23.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' שבט תשפ"ג, 25 ינואר 2023, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

השופט רפי כרמל, אב"ד, סגן נשיא אריה רומנוב, שופט מרים ליפשיץ פריבס, שופטת